

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 4/1983-84 med anledning av ltm Erik Bergs m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om översyn av yrkesvägledningens utformning.

Landstinget har den 19 november 1983 inbegärt kulturutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört distriktsinspektören Bo Berg, studiehandledaren Stina Colerus-Nordlund och skolinspektören Jan-Erik Åkerfelt, får med anledning härav anföra följande.

I motionen sägs att åländska ungdomars möjlighet att få arbete som överensstämmer med deras utbildning försvårats under de senaste åren samtidigt som vissa arbetsplatser inte kunnat besättas med yrkesutbildat folk. Med anledning härav efterlyser motionärerna en översyn av yrkesvägledningens inriktning så att yrkesvägledningen anpassas till det åländska samhällets behov av utbildad arbetskraft.

Utskottet har i likhet med motionärerna kunnat konstatera att ungdomarnas val av yrkesutbildning inte alltid överensstämmer med de behov av utbildad arbetskraft som finns i landskapet. För ett servicesamhälle som det åländska går det knappast att få utbudet av arbetskraft att helt motsvara efterfrågan, men genom en bättre anpassad yrkesvägledning skulle troligen förhållandena avsevärt kunna förbättras. Särskilt anser utskottet det vara skäl att mera än vad som för närvarande sker informera om möjligheterna att erhålla så kallad läroavtalsutbildning, vilken leder till ett mera praktiskt inriktat yrke. Vidare är det nödvändigt att upplysa ungdomarna om de utbildningsvägar som leder till mindre vanliga yrken, så kallade udda yrken. Här är det särskilt viktigt att behovet av sådan arbetskraft noggrant undersöks så att de relativt få arbetsplatser av denna typ som finns i landskapet skall kunna besättas med åländsk arbetskraft.

I likhet med motionärerna anser utskottet att det finns ett behov av en utredning och översyn av yrkesvägledningens utformning. Visserligen finns i enlighet med 5 § i landskapslagen om yrkesvägledning (22/60) en rådgivande kommission med uppgift att biträda yrkesvägledningsbyrån i ärenden som angår planerande och utvecklande av yrkesvägledningen, och vars uppgifter delvis omfattar vad som efterfrågas i motionen, men utskottet anser ändå att det skulle vara lämpligare att tillsätta en särskild kommitté med uppgift att se över yrkesvägledningens utformning i här avsett

syfte. Härvid skulle kommittén lägga särskild vikt vid att yrkesvägledningen anpassas till de krav på yrkesutbildning som det åländska samhället ställer. I sammanhanget kunde det också vara skäl för kommittén att se över det nuvarande systemet med central elevantagning och försöka utvärdera de erfarenheter som kunnat dras under den tid systemet varit i användning, och samtidigt ge förslag till förändringar som kan förbättra systemet.

Med hänvisning till det anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget hemställer hos landskapsstyrelsen om tillsättande av en kommitté med uppgift att se över yrkesvägledningens utformning för att anpassa den till det åländska samhällets förutsättningar.

Mariehamn den 21 mars 1984.

På kulturutskottets vägnar:

Bjarne Björklund
ordförande

Elisabeth Naclér
sekreterare.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordf. Björklund, v. ordf. Sundberg samt ledamöterna Fagerholm, Lindholm och Lund.